

FORMES

Els pronoms relatius són: **que, què, qui, on, el qual, la qual, els quals i les quals**

FUNCIONS

Els pronoms relatius aconsegueixen dues funcions:

- a) **Pronominalitzen** un element que ha aparegut anteriorment anomenat antecedent.
- b) **Enllacen** dues oracions.

*T'he presentat **un amic**. **L'amic** és argentí.*

*T'he presentat un amic **que** és argentí.*

INTRODUEIXEN

Els pronoms relatius poden introduir:

- a) **Oracions subordinades de relatiu**: ocupen el lloc d'un adjectiu, fan la funció de C. N i l'antecedent del pronom és proper.

*La situació **que et plantejo** és difícil.*

- b) **Oracions subordinades substantives**: ocupen el lloc del substantiu, fan funcions pròpies del substantiu i no tenen antecedent o és de tipus genèric (la gent, les coses...).

***Els que** surtin a la nit no s'aixecaran. / Parla'm **del que** vulguis.*

FUNCIÓ DEL PRONOM

El pronom relatiu, com a pronom que és, realitza una funció sintàctica dins l'oració subordinada.

*La simpatia **que** tens és postissa. El noi de **qui** t'he parlat és el meu fillol.*

CD

CP

1 Subratlla l'element repetit de cada parell d'oracions, substitueix-lo per un pronom relatiu i col·loca la segona oració dins la primera:

A Hem fet un pacte. El pacte no es pot trencar.

B Tinc un assumpte entre mans. No et puc encara parlar de l'assumpte.

C La ciutat és bonica. Jo visc a la ciutat.

D La noia és argentina. Jo em vaig associar amb la noia.

E El dia va ser inoblidable. Ens vam conèixer aquell dia.

2 Identifica les oracions de relatiu. Digues si són de relatiu o substantives i assenjala la funció de l'oració i la funció del pronom.

A El que fas pertany al món de la fantasia. O Relatiu P Substantiva

B La carta que has rebut és estrangera. O Relatiu P Substantiva

C En Pep no és el que sembla. O Relatiu P Substantiva

D Lliurarem un premi a qui el mereixi. O Relatiu P Substantiva

E Qui surti amb el tren de les cinc arribarà massa d'hora. O Relatiu P Substantiva

F He tingut un somni que m'ha impressionat molt. O Relatiu P Substantiva

G No entenc el que dieu. O Relatiu P Substantiva

<p>ANTECEDENT</p>	<p>L'antecedent del pronom que pot ser:</p> <p>a) Humà <i>El voluntari que et vaig presentar treballa a Ghana.</i></p> <p>b) No humà <i>La joia que li vaig regalar em va costar un ull de la cara.</i></p>
<p>CONSTRUCCIONS</p>	<p>El pronom que apareix en les construccions següents:</p> <p>a) Que: <i>La idea que tinc és genial.</i></p> <p>b) Article + que: <i>El que fas m'avorreix.</i></p> <p>c) Prep. + art. + que: <i>No t'adones del que fas.</i></p>
<p>EQUIVALÈNCIES</p>	<p>El pronom relatiu que es pot substituir per el qual, la qual, els quals i les quals en les clàusules adjectives explicatives.</p> <p><i>El conductor, que havia begut massa, no s'adonà del cop.</i> <i>el qual</i></p>
<p>CONSTRUCCIONS INCORRECTES</p>	<p>a) És incorrecte substituir el pronom que per el qual, la qual... en les clàusules adjectives especificatives. <i>*El conductor el qual havia begut massa...</i></p> <p>b) La construcció prep. + art. + que és incorrecta quan es pot substituir per prep + art. + qual. <i>*Els alumnes amb els que treballa són vitals.</i> <i>amb els quals</i></p> <p>En canvi, és correcta quan es pot substituir per aquell/a/s/es, això/ allò que. <i>No pensis tant en el que et preocupa.</i> <i>allò que</i> <i>No treballis amb els que et critiquen.</i> <i>aquells que</i></p>

3 Subratlla el pronom relatiu de cada oració, encercla'n l'antecedent i digues si és humà o no humà:

- A Els plànols que ha fet l'arquitecte no s'ajusten a les nostres necessitats.
- B Va trobar una mossa que el va dur pel bon camí.
- C Va tornar a veure una pel·lícula que havia vist a la infantesa.
- D La gent que va apressada sol viure en tensió.
- E Va regirar uns calaixos que l'ompliren de records.
- F Va reclamar la custòdia del fill que tingué amb la Neus.
- G No és conscient de la quantitat de problemes que tenim.
- H L'aprenent que vas acomiadar treballa a la botiga de la competència.
- I Va fer uns pastissos que ningú no podrà imitar.

4 Digues la funció del pronom de les oracions relatives de l'exercici anterior:

A _____	D _____	G _____
B _____	E _____	H _____
C _____	F _____	I _____

5 Completa amb la construcció adient:

que   **(prep.) + art. + que**   **prep. + art. + qual**

- A _____ fas no es correspon _____ dius.
- B La festa _____ vas organitzar va ser un èxit.
- C No crec gens _____ dius.
- D La crònica _____ has fet és molt polèmica.
- E No es recorda _____ li vam prometre.
- F Ha entrevistat un actor _____ fa el pi mentre contesta les preguntes.
- G No s'adona _____ pot arribar a fer.
- H Fa sempre _____ creu que és legítim.

6 Digues a quin tipus d'oració pertanyen les oracions de l'exercici anterior: substantives o de relatiu.

- A _____   D _____   G _____
- B _____   E _____   H _____
- C _____   F _____

7 Substitueix el pronom relatiu **que** per **el qual** allà on sigui possible:

- A Les persones que passen l'estiu a la platja han de vigilar les cremades del sol.
- B Aquella tarda, que va ploure tant, la recordo amb alegria.
- C La butaca, que està espatllada, sempre em toca a mi.
- D No ha fet els deures que li vaig recomanar.
- E El pis que m'ha tocat d'herència és grandíssim.

8 Corregeix les construccions incorrectes que trobis en aquestes oracions:

A L'eina amb la que treballo és perillosa.

B No pensis en el que t'han dit.

C La conferència en la que vas participar tingué ressò a la premsa.

D El llibre en el que tant has treballat no podrà ser publicat enguany.

E Es burla del que fa tothom.

F No sap del que parla.

G La pressió a la que ens han sotmès és fora mida.

9 Subratlla totes les possibles construccions de pronom relatiu:

- A El tren (en el que / que / en què / en el qual) hem viatjat fa massa soroll.
- B Els teus nebots (qui / de qui / dels quals) tant parles, són aquí.
- C Els bastons (amb què / amb els que / amb els quals) camines t'aguanten prou bé.
- D Els amics (dels que / dels qui / de qui / dels quals) et refiaves t'han traït.
- E La situació (en la que / en què / en la qual / que) et trobes és fruit de l'atzar.
- F El descontrol (en qui / en què / en el que / en el qual) has viscut no té nom.
- G El parany (en què / en el qual / en el que) hem caigut és obra dels teus.
- H El llac (on / en el que / en què / en el qual) ens hem banyat és molt gran.
- I L'infant (amb el que / que / amb qui / amb el qual) jugaves s'ha fet gran.
- J No conec els secrets (als que / als quals / a què) et refereixes.

10 Substitueix les construccions amb pronom relatiu per d'altres d'equivalents:

A La font on hem begut té un doll d'aigua de colors virolats.

B El xiquet amb qui jugaves ha caigut i s'ha fet mal.

C El forn on compro el pa cada dia fa unes pastes sensacionals.

D L'agent a qui et vaig presentar treballa en moltes agències.

E L'habitació on he passat els millors moments és la dels meus germans.

---

11 Substitueix el relatiu **que per altres construccions en cas que no sigui correcte. A fi de no equivocar-te, compon ordenadament els elements de l'oració:**

A L'alumne que vam lliurar el premi va fer un plagi.

B El pressupost que em baso s'estableix a partir de les despeses de l'any passat.

C La gent que et burles és més competent que no pas tu.

D El professor que vas adreçar-te ha fet una tesi excel·lent sobre aquest tema.

ANTECEDENT

Aquests pronoms relatius poden tenir l'antecedent humà o no humà.

S'usen preferentment:

a) En construccions que altrament serien ambigües:

*El pare de la Marta, **el qual** s'ha presentat a oposicions, és un bon comptable.*

b) Quan l'antecedent és lluny.

CONSTRUCCIONS

a) Substituint les construccions **prep + qui / què**

*El veí **amb qui** parlaves és de la broma.*

amb el qual

*La causa **per què** lluites és una utopia.*

per la qual

b) Substituint el pronom **que** en les clàusules adjectives explicatives.

*Aquelles persones, **que** tenen fills, viuen atrafegades.*

les quals

c) En la construcció de relatiu possessiu, és a dir, quan el pronom relatiu apleix la funció de complement del nom

*La Marta els germans **de la qual** són uns dropes ha fet un bon curs.*

Construcció: Nom + preposició + el qual, la qual...

CONSTRUCCIONS INCORRECTES

Quan el pronom relatiu fa de CN és incorrecta qualsevol altra construcció que no sigui:

Nom + prep. + el qual...

La Marta **que els germans són uns dropes...*

els germans de la qual

12 Insereix la segona oració dins la primera tot pronominalitzant l'element repetit. Indica la funció del pronom relatiu.

A He begut en una font. L'aigua de la font era fresquíssima.

B Vam conèixer un soldat. La cara del soldat tenia moltes marques.

C He fet un pacte. Els termes del pacte són de compliment estricte.

D Hem acabat un treball. Les il·lustracions del treball són una primícia.

E He comprat ous. La qualitat dels ous està garantida.

F M'han regalat unes flors. L'olor de les flors s'escampa per tota la casa.

13 Corregeix les construccions incorrectes:

A Vam beure en una font que l'aigua estava contaminada.

B Hem trobat una pedra que les arestes són finíssimes.